

سوسیالیزم مسالمت آمیز:

یک تجربه شکست خورده

«سالوادور آلنده» در روز چهارم سپتامبر سال ۱۹۷۰ میلادی بعنوان کاندیدای ائتلاف چپ از طرف حزب سوسیالیست با ۳۷ درصد رای مردم شیلی به عنوان رئیس جمهور این کشور انتخاب شد. برای نخستین بار بود که یک سوسیالیست از طریق انتخابات به ریاست جمهوری یک کشور آمریکای لاتین دست می یافت.

سال اول ریاست جمهوری آلنده، با موفقیت های زیادی همراه بود؛ بطوری که درآمد جمعیت شاغل ۵۰٪ افزایش یافته و اکثریت معادن شیلی که در دست شرکت های چند ملیتی چپاولگر بود، ملی شد.

آلنده در حال سخنرانی

از آنجایی که آلنده از طریق یک انتخابات بورژوازی به قدرت رسیده بود، تمرکز قدرت در دست بورژوازی باقی ماند و این طبقه شروع به توطئه های سیستماتیک بر علیه دولت آلنده نمود.

بورژوازی شیلی با در دست داشتن ۹۵٪ ایستگاه های رادیویی، ۹۰٪ روزنامه های یومیه و تمام مجلات هفتگی، مهم ترین پایگاه های تبلیغاتی را از رقیب خود ربوده بود و روی عوام تأثیر می گذاشت. از طرف دیگر اکثریت مجلس شیلی هم در اختیار راست ترین جناح های بورژوازی قرار داشت بنابراین آنان با کمک های پنهانی از سوی سازمان سیا و شرکت های چند ملیتی که در شیلی فعالیت داشتند (به ویژه کمک های مالی تراست مخابراتی ITT) سیاست های خود را به جلو می بردند.

آمریکا که وجود یک حکومت سوسیالیست را در آمریکا لاتین تحمل نمی کرد، بین سال های ۱۹۷۰ تا ۱۹۷۳ بیش از ۸ میلیون دلار را صرف بی ثبات کردن اقتصاد شیلی نمود. این خرابکاری های عیان سبب ظهور اعتصابات و به پیامدش افزایش قیمت ها و تظاهرات زنان خانه دار گردید.

هنری کیسینجر (طراح کودتا) و پینوشه (عامل کودتا)

« سالوادور آلنده » برای جلوگیری و مقابله با تهدیداتی که از هر سو وی را احاطه کرده بودند به ارتش متوسل شد. در نوامبر سال ۱۹۷۲ میلادی، آلنده فرمانده نیروی زمینی ارتش «کارلوس پراتس» را به مقام نخست وزیری و نیز وزارت کشور منصوب کرد. اما مجلس تمام راه ها را به روی وی بسته بود و امکان فعالیت را از آلنده سلب کرده بود. بنابراین آلنده ناگزیر شد به عنوان آخرین راه حل به یک همه پرسی متوسل شود.

با فراخوانی رفراندوم از طرف دولت آلنده ، ژنرال اگوستو پینوشه (فرمانده کل ارتش) که مورد حمایت آمریکا بود طرح یک کودتا را برای سرنگون کردن حکومت آلنده با کمک سازمان سیا تدارک دید.

پینوشه فرمانده کل ارتش و عامل اصلی کودتا

در بامداد روز ۱۱ سپتامبر سال ۱۹۷۳ میلادی، واحدهای نیروی دریایی بندر «والپارزو» را اشغال کردند. حوالی ظهر، نیروی هوایی کاخ ریاست جمهوری را بمباران کرد و گارد ریاست جمهوری برای دفاع وارد کاخ شد.

آلنده به همراه محافظان گارد ریاست جمهوری در هنگام کودتا

آلنده از مدافعان خود خواست که کاخ را ترک کنند. او به همراه نیروهای وفادارش شجاعانه ساعت ها دست به مقاومت زدند و سرانجام آلنده رئیس جمهور قانونی شیلی به دستور مستقیم پینوشه به قتل رسید.

کاخ ریاست جمهوری توسط هواپیماهای کودتاگران بمباران شد

تجربه‌ی کودتای آمریکایی شیلی نشان داد که سوسیالیزم را نمی‌توان از طریق پارلمان و به شکل مسالمت‌آمیز عملی ساخت. چراکه جامعه‌ایی که

ارکان قانونگذار و اجرایی اش (نظیر مجلس، ارتش) در دست بورژوازی است، نمی تواند خود را در شرف تغییرات اجتماعی بنیادین قرار دهد. از طرف دیگر تنها با یک انقلاب اجتماعی است که یک طبقه رهانبخش یعنی طبقه‌ی کارگر قادر است خود را از کثافات و ناهنجاری های جامعه‌ی کهن رها ساخته و خود را برای رهبری جامعه‌ی جدید آماده سازد.

ر. راسخ

بازنویس: یاشار آذری

آدرس اینترنتی کتابخانه: <http://www.nashr.de>

ایمیل یاشار آذری: yasharazarri@gmail.com

مسئول نشر کارگری سوسیالیستی: یاشار آذری